

1944, september 22. [Moskva.] — Depeša náčelníka čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píku hlavnému veliteľovi gen. S. Ingrovi so zprávami o sovietskej pomoci Slovenskému národnému povstaniu.

K Vaši depeši číslo 786/22:

1. Gen. Viest měl schůzku s maršálem Koněvem v prostoru Přemyšlu dne 21. září 1944. Má ihned odletět na Slovensko. Zítra snad tam již bude.¹

2. Druhá brigáda je dopravována na Slovensko. Část už má být dnes na místě.²

3. Letecký pluk je již na letišti Tri Duby.³ Nechť Gama podá zprávu.

4. Zbraně jsou shazovány na nové místo — asi 6 km jižně Brezna n/Hronom. Jsou to zbraně podle požadavků Goliana, který s nimi disponuje. Dva lety provedeny bez závady (v noci na 21. a na 22. září).

Nechť je ve stálém spojení s tímto místem a nechť potvrzuje příjem. Obratem nechť oznámí jednoduché světelné signály na 23. září a další (na letiště u Brezna).

Poznámka:

Hlásím, že na Slovensko dnes odletí poslanec Šverma (přes partyzánský štáb).⁴

Gen. Píka.

VHA Praha. SSSR, Čs. voj. mise v SSSR, 3/3/1/c. Depeše odoslané, 1944, čís. 721-724/22. Nešifrovaný záznam(?) odoslanej depeše. Strojopisný priepis. — Č. Amort, „Na pomoc česko-slovenskému lidu“, Praha 1960, s. 359—360.

1944, september 23. Moskva. — Depeša čs. velvyslanca Zd. Fierlingera čs. ministerstvu zahraničia v Londýne s informáciami o odchode vládnej delegácie z Moskvy a o situácii na Slovensku, s textom sovietskej nóty z 22. septembra 1944 o poskytnutí pomoci bojujúcemu Slovensku.

Tajné.

1. Dnes v sobotu vyprovodili jsme na letiště první část delegace v čele s Němcem. Odejeli všichni, jak o to bylo požádáno, v nejlepší náladě, budou na místě

¹ Tento predpoklad sa nepotvrdil a Viest priletel na Slovensko až 6. 10. 1944.

² Zprávu o pravdepodobnom okamžitom začatí prepravy 2. čs. paradesantnej brigády na Slovensko (podľa meteorologických podmienok na fronte) poslal Píka do Londýna už 17. 9. 1944, odkiaľ zprávu ihneď odovzdali na Slovensko. (VHA Praha, SSSR, Čs. voj. mise v SSSR, 3/3/1/c a SÚA Praha, PMR-L, sign. Slov. nár. rada). V skutočnosti sa začala preprava brigády na Slovensko až v noci z 25. na 26. septembra 1944.

³ 1. čs. letecký pluk v SSSR začal operačnú činnosť na povstaleckom území 17. 9. 1944 z letiska Zvolen. (VHA Praha. Západ I, HV Londýn, 9/3/1.)

⁴ Šverma spolu so Slánským a M. Čulenom prileteli na Slovensko v noci 28. 9. 1944.